

Statens Planteavlsvforsøg

Udgivet af

Statens

Planteavlsvudvalg

1311. MEDDELELSE

78. ÅRGANG 21. OKTOBER 1976

Statens Forsøgsstation, Tylstrup, 9380 Vestbjerg

Sorter af middeltidlige og sildige kartofler

Aage Bach

Middeltidlige sorter

I årene 1973-75 er ved statens forsøgsstationer Jynde vad (vandet og uvandet), Lundgaard, Studsgaard, Tylstrup og fra 1974 Borris, gennemført afprøvning af de middeltidlige kartoffelsorter Comle og Palma. Disse sorter er hermed færdigafprøvet, og Comle er godkendt til optagelse på sortliste. Bintje og Octavia var målesorter. I tabel 1 er anført udbyttetallene og i tabel 2 og 3 er vist resultater fra henholdsvis bedømmelse af kvalitet og modtagelighed for sygdomme. Bedømmelse af bladrolle- og rynkesyge er gennemført i særlige smitteforsøg, de øvrige er bedømt i det foreliggende materiale. Der var kun få og svage angreb af skimmel. Prøver af avlen fra forsøgene ved Tylstrup er opbevaret i kasser under gode forhold. Holdbarheden var god for alle sorter. I bilag 1 er vist en oversigt over de middeltidlige sorter, der er optaget på sortliste.

Beskrivelse af Comle

Oprindelse: Ackersegen × 61-LS-2 (Thore Denward).

Ejer: Rengutsäde AB, 29190 Kristianstad, Sverige.

Dansk repræsentant: Landbrugets Kartoffelfond, Tværkajen, Trafikhavnen, 6700 Esbjerg. Sorten er hvidblomstret. Knoldformen rundoval-langoval med gul hud og lysegul kødfarve. Den er relativ sen. Knoldudbyttet er højere end hos Bintje, men kvalitetsmæssig kan Comle ikke klare sig overfor denne. Smagen er ringere, den har ret stærk tendens til mørkfarvning og er ikke egnet til chipsfremstilling. Sorten er brokimmun, men har ikke nematodresistens. I et enkelt års afprøvning på rattleinficeret areal havde Comle væsentlig stærkere angreb af ringrust end Bintje og Octavia.

Tabel 1. Middeltidlige sorter, knoldudbytte m.v.

	Knolde		Pct. tørstof	Knoldvægt, g	Vægtprocent knolde				Pct. af knoldudbytte ved optagning ¹⁾		
	hkg	fht.			over 60 mm	50/60 mm	30/50 mm	under 30 mm	1/7	1/8	1/9
Bintje	406	100	21,3	61	8	25	64	3	36	79	95
Octavia	406	100	20,4	68	15	30	53	2	22	61	93
Comle	452	111	21,5	72	11	28	59	2	18	62	85
LSD ₉₅	23										

¹⁾ Kun ved Tylstrup. Udbytte ved modenhed=100.

Tabel 2. Kvalitetsbedømmelse (Statens Husholdningsråd)

	Bintje	Octavia	Comle
Smag, 10-0, 10=bedst	7,1	6,9	6,1
Udkogning, 10-2, 10=hele knolde	9,0	9,8	9,4
Mørkfarvning, 1-10, 10= helt sorte	3,6	4,0	4,2
Helhed, 10-0, 10=bedst	6,6	6,3	6,0
C-vitamin, mg ascorbinsyre pr. 100 g, efterår	16,4	14,5	16,2
» » » » » » forår	10,6	8,6	10,3
Chipsfarve ¹⁾ , 1-10, 10=bedst	7,0	3,5	3,7

¹⁾ Undersøgt ved Tylstrup.

Tabel 3. Modtagelighed for sygdomme

	Bintje	Octavia	Comle
Kartoffelskimmel på top, 10=stærkt angreb	3,8	2,7	1,3
Bladrullesyge ¹⁾ , pct. planter angrebet	7	11	6
Rynkesyge ¹⁾ » » »	58	43	30
Pct. knolde fri for angreb:			
Kartoffelskimmel	99	100	99
Skurv, 0-1-2 (eksportegnet)	78	87	91
Rodfiltsvamp	33	55	59
Ringrust	100	100	100
Pletrust	100	100	97

¹⁾ Bedømt i særlige smitteforsøg ved Statens plantepatologiske Forsøg i Lyngby.

Sildige sorter

Ved samme forsøgssteder og forsøgsbetingelser som for middeltidlige sorter er ligeledes i årene 1973-75 gennemført forsøg med sildige sorter. Sorterne Marijke og Frila indgik i disse forsøg og er hermed færdigaforprøvet. Marijke blev godkendt til optagelse på sortliste. Dianella og Amia var målesorter. I tabel 4 er anført udbyttetetal og i tabel 5 er vist resultater af bedømmelse af modtagelighed for sygdomme. Avlen fra forsøgene ved Tylstrup er opbevaret i kasser under gode forhold, og under disse betingelser var holdbarheden god for alle sorter. I bilag 2 er vist en oversigt over sildige sorter der er optaget på sortliste.

Beskrivelse af Marijke

Oprindelse: M 190-10 × MPI 19268.
Ejer: Friese Mij van Landbouw, Leeuwarden, Holland.
Dansk repræsentant: Kartoffeleksportudvalget, Tværkajen, Trafikhavnen, 6700 Esbjerg.
Sorten har rødviolette blomster med hvide flige. Den har store, velformede rundovale-langovale knolde med gul hud- og lysegul kødfarve. Sorten er tidligere i udvikling end Dianella og giver et forholdsvis højt tørstof/stivelse udbytte ved tidlig optagning (ca. 1. september), men kan ikke klare sig overfor Dianella ved optagning 1 måned senere. Sorten kan have interesse til fremstilling af pommes frites. Den er brokimmun og resistent mod nematodrace A.

Tabel 4. Sildige sorter, knoldudbytte m.v.

	Hkg knolde	Tørstof		Pct. tørstof	Knold- vægt, g	Vægtprocent knolde				Pct. af tørstof- udbytte v. opt. ¹⁾	
		hkg	fhk			over 65 mm	55/65 mm	35/55 mm	under 35 mm	1/8	1/9
Dianella	457	115	100	25,1	78	13	25	55	7	42	73
Amia	411	101	88	24,5	74	9	23	60	8	57	82
Marijke	411	97	84	23,5	83	10	24	59	7	63	92
LSD ₉₅	23	5									

¹⁾ Kun ved Tylstrup. Udbytte ved modenhed=100.

Tabel 5. Modtagelighed for sygdomme

	Dianella	Amia	Marijke
Kartoffelskimmel på top, 10=stærkt angreb	1,9	3,4	3,0
Bladrullesyge ¹⁾ , pct. planter angrebet	8	6	2
Rynkesyge ¹⁾ » » »	29	44	50
Pct. knolde fri for angreb:			
Kartoffelskimmel	99	99	99
Skurv, 0-1-2 (eksportegnet)	82	64	72
Rodfiltsvamp	66	48	45
Ringrust	100	100	100
Pletrust	99	96	99

¹⁾ Bedømt i særlige smitteforsøg ved Statens plantepatologiske Forsøg i Lyngby.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1976 25,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 9.000 eksemplarer.

Bilag til 1311. meddelelse

Bilag 1. Middeltidlige sorter optaget på sortsliste

Forholdstal for udbytte	Bintje	Comle	Tertus	Octavia	Rosva	Sientje	Kenva	Urgenta
Knolde v. tidl. optagning	—	—	—	—	—	—	—	—
Knolde v. opt. v. modenhed	100	111	98	100	89	104	99	101
<i>Dyrkningsegenskaber*</i>)								
Tørstofindhold	6	6	5½	5½	5	5½	5½	6½
Tidlighed	7	6	6½	6½	7	6½	6	6½
Knoldstørrelse	6	7	6½	6½	6	6½	6½	7½
Knoldform ¹⁾	o.	ro.	ro.	o.	o.	lo.	lo.	o.
Øjeform ²⁾	f.	f.	f.	f.	f.	f.	f.	m.
Kødfarve ³⁾	g.	g.	h.	g.	g.	g.	g.	g.
Smagskvalitet	8	7	7	8	6½	6½	7	7
Fasthed ved kogning	7	7	8	8	7½	7	7	8
Resist. m. mørkfarn. eft. kogning...	7	6	6½	7	6	6	6½	6½
Resist. m. skimmel på top	4	7½	7	7	5	5½	6	6
Resist. m. bladrullesyge	6	6	4	4½	6	5½	4	—
Resist. m. rynkesyge	4	6	6	4	7	7	4	—
Resist. m. kartoffelskurv	5	7	7	7	7	6	5	5
Resist. m. kartoffelbrok ⁴⁾	m.	r.	r.	r.	r.	r.	r.	r.
Resist. m. kartoffelnematod ⁴⁾ ..	m.	m.	r.	r.	m.	m.	m.	m.

Bilag 2. Sildige sorter optaget på sortsliste

Forholdstal for udbytte	Dianella	Marijke	Amia	Kaptah	Tylva
Knolde v. opt. v. modenhed	100	90	96	100	103
Tørstof i knolde	100	84	93	100	105
<i>Dyrkningsegenskaber*</i>)					
Tørstofindhold	8	7	7½	8	8½
Tidlighed	4	5	4½	4½	4
Knoldstørrelse	7	7½	7	8	7½
Knoldform ¹⁾	r.	lo.	ro.	ro.	r.
Øjeform ²⁾	m.	f.	m.	m.	m.
Kødfarve ³⁾	h.	g.	g.	h.	h.
Resist. m. skimmel på top	5	6	8	7	7½
Resist. m. bladrullesyge	7	8	—	7½	6½
Resist. m. rynkesyge	4	3	—	8½	8
Resist. m. kartoffelskurv	6	5	3	6	7
Resist. m. kartoffelbrok ⁴⁾	r.	r.	r.	r.	r.
Resist. m. kartoffelnematod ⁴⁾	m.	r.	r.	m.	m.

*) Et højt tal betyder, at sorten besidder den pågældende egenskab i høj grad.

¹⁾ lo.=langoval, o.=oval, r.=rund, ro.=rundoval.

²⁾ f.=flad, m=middeldyb.

³⁾ g.=gul, h.=hvid.

⁴⁾ m.=modtagelig, r.=resistent.